

Važnost klime u poljoprivredi

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Fakultet

III predavanje – Klima 1. Klimatske zone svjetskoga poljoprivrednog proizvodnog prostora

Za proučavanje i razumijevanje prostornog rasporeda svjetske poljoprivrede treba poznavati klimatske zone. One su najvažnija razlikovna snaga u svjetskim razmjerima. Stoga naše zanimanje mora prije svega biti usmjereni na njih. Krenimo redom. Tropske kišne klime Tropske kišne klime identične su sa skupnim predodžbama o "humidnim tropima" ili "unutarnjim tropima". S poljoprivredno-zemljopisnog stajališta mogu se podijeliti na tri podskupine: Aridne klime Aridne klime počinju od tropskih kišnih klima do granice aridne klime, gdje je najviše šest vlažnih mjeseci u godini. Dok se tropske kišne klime sa stajališta poljoprivrede većinom mogu okarakterizirati viškom vode, sve tropske aridne klime, bez izuzetka, trpe od nedostatka vode. Ta se situacija može primijeniti i na tzv. vanjske tropne. Aridne klime ne nalaze se samo u žarkom pojusu, već i u subtropskim i umjerenim, pa čak i hladnjim zemljopisnim širinama. Zajedničke poljoprivredne značajke ipak omogućuju njihovo tretiranje kao cjeline. Umjereni tople humidne klime Tri su varijante ove klimatske skupine, koje se me usobno razlikuju s poljoprivrednozemljopisnog stajališta ne samo prema temperturnim značajkama već i prema količini oborina te, napose, njihovoj raspodjeli. Humidno umjereni - hladne klime Pod ovom oznakom obuhvaćene su klime u kojima najvažniji poljoprivredni kriterij nije količina oborina, već minimalna temperatura.

2. Klima kao abiotski čimbenik

Distribucija kulturnih biljaka i nativne vegetacije uvelike je u funkciji klime. Glavni meteorološki elementi, tj. svjetlost, toplina, vlaga (oborine) u svim svojim oblicima, vjetrovi i evaporacija u različitim me usobnim odnosima u najvećoj mjeri utječu na oblikovanje klime. Biljke su, naravno, pod utjecajem tla, reljefa, bolesti, štetnika itd., ali nijedna kultura neće postići pravu vrijednost u sustavima biljne proizvodnje dok se sasvim ne prilagodi stanišnim uvjetima, a unutar njih na prvom mjestu klimi. Uzgajani usjevi na raspolaganju moraju imati povoljne odnose svih čimbenika unutar vlastitog mikroklimata ili će izostati ekonomski učinci. Sve biljke imaju određena prirodna početna ograničenja meteoroloških elemenata 1 III predavanje – Klima izvan kojih se ne razvijaju normalno, ali se križanjem i selekcijom ti pragovi mogu proširiti za mnoge kulture. Zahvati obrade tla ispunjavaju tako da svoju svrhu, katkad postizanjem promjena u mikroklimi. Značajan problem pri suvremenom uzgoju bilja pitanje je utjecaja integriranih meteoroloških elemenata na usjeve. Razvoj biljaka ovisi o svim čimbenicima koji čine stanište. Nijedna se zasebna razina nekog čimbenika ne bi mogla uzeti kao optimum za razvoj usjeva bez utvrđivanja barem približnih razina ili stanja drugih važnih sastavnica staništa. Ne postoji pojedinačni optimum za bilo koji čimbenik koji ne bi uzeo u obzir status drugih čimbenika. 2.1. Sunčana radijacija

Izdvoji li se iz kompleksa atmosferskih čimbenika Sunčeve zračenje, može se reći da sve klimatske manifestacije u atmosferi imaju svoj uzrok prvenstveno u sunčanoj energiji koju prima Zemlja. U najdonjem sloju atmosfere odnosno na tlu i u biljkama zbiva se konverzija energije solarne radijacije, koja utječe najneposrednije na meteorološke pojave, zbog čega je Sunčeve zračenje veoma značajno u agrikulturi. Od ukupne solarne radijacije, koja iznosi $1.36 \times 1026 \text{ kW/m}^2$ na gornjoj granici atmosfere, a naziva se solarnom konstantom, površina Zemlje prima približno 43 %. Neposredno u svemir reflektira se s gornjeg ruba atmosfere 42 %, a oko 15 % apsorbira se ili raspršuje u atmosferi molekulama zraka, kišnim kapima i česticama prašine. Gubitak radijacijske energije apsorpcijom i raspršivanjem ovisi o dužini puta sunčanih zraka u atmosferi, stanju atmosfere, njezinoj vlazi i mutnoći prouzročenoj prašinom. Stoga od navedene energije na površinu Zemlje stigne 0.9 do $1.1 \times 1026 \text{ kW/m}^2$, što je još velika količina. Zanimljivo je naglasiti da sva klimatska kolebanja u prošlosti mogu biti objašnjena fluktuacijama u solarnoj konstanti manjim od 8 %. Smatra se da bi 1 % promjena u radijaciji moglo izmijeniti srednju godišnju temperaturu Zemlje od 1.2 do 1.5 °C. 2.2. Svjetlost kao ekološki čimbenik

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com